

місцевого самоврядування в умовах реформування державного управління [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kbuara.kharkov.ua/e-book/apdu/2016-1/doc/5/05.pdf>.

Тетяна ЧОРНИЙ

Тернопільський національний економічний університет
м. Тернопіль
(науковий керівник: к.держ.упр., доцент кафедри публічного
управління та адміністрування
Івано-Франківський національний технічний
університет нафти і газу, м. Івано-Франківськ – Мосора Л.С.)

ПРОБЛЕМИ КАДРОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОРГАНУ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ БІЛОБОЖНИЦЬКОЇ ОТГ

Рівень кадрового забезпечення органів місцевого самоврядування об'єднаних територіальних громад є фактично наслідком державної кадрової політики та основним компонентом у формуванні й забезпеченні розвитку спроможної територіальної громади. Загальновідомо, що спроможна територіальна громада – це громада, у якій фінансові, інфраструктурні та кадрові ресурси є достатніми для вирішення її органами місцевого самоврядування питань місцевого значення, передбачених законодавством, в інтересах жителів громади.

Наразі, значна частина територіальних громад України, маючи право вирішувати питання місцевого значення, неспроможна їх виконувати максимально якісно через брак кадрів відповідної кваліфікації. Тому значна частина питань не вирішується належним чином – не утримуються приміщення шкіл і лікарень та інші будівлі комунальної власності, не забезпечується благоустрій території, вуличне освітлення тощо [1]. Більшість ОТГ відчули потребу у таких фахівцях: юристах, економістах, фінансистах, проектних менеджерах, спеціалістах із земельних питань, спеціалістах будівельної галузі, ландшафтних дизайнерах тощо. І якщо спроможні територіальні громади мають можливості або створити умови для підвищення кваліфікації тих громадян, що проживають на території громади, або залучити кадри із інших громад чи областей України запропонувавши їм вищу заробітну плату, житло, земельну ділянку під забудову, то громади, які не визнані спроможними таких можливостей не мають.

Відповідно до Розпорядження Кабінету Міністрів України “Про затвердження переліку спроможних об'єднаних територіальних громад, у яких відбулися перші вибори депутатів сільської, селищної, міської ради та відповідного сільського, селищного, міського голови у 2016 році” від 24 травня 2017 р. № 348-р у Тернопільській області функціонують десять

спроможних ОТГ. [1]. Також, відповідно до Розпорядження Кабінету Міністрів України “Про визнання спроможними об’єднаних територіальних громад” від 11 жовтня 2017 р. № 722-р. спроможними ОТГ у Тернопільській області є ще двадцять шість ОТГ [2]. Однак, незважаючи на те, що ОТГ Тернопільської області визнані спроможними, все ж вони мають багато проблем як щодо формування фінансової основи свого розвитку, так і щодо кадрового забезпечення. У таблиці 1 представимо дані по окремих ОТГ області за 2017 р. Перші п’ять ОТГ є найкращими за показниками спроможності у Тернопільській області, останні п’ять – мають найгірші показники по області.

Таблиця 1

Оцінка спроможності окремих ОТГ Тернопільської області за 2017 р. [3]

№	ОТГ області	Площа, км ²	Населення, осіб	Власні доходи на 1 мешканця, грн	Рівень дотаційності бюджетів, %	Капітальні видатки на 1 мешканця, грн	Питома вага видатків на утримання апарату управління у власних ресурсах, %	Місце у загальному рейтингу по Україні
1	Байковецька	86,2	5672	11473,2	-9,0	3044,6	22	22
2	Гусятинська	35,5	8341	3908,1	-0,5	1014,4	14,2	63
3	Великогаївська	141,0	11399	3297,7	8,6	822,6	15,8	147
4	Скориківська	144,1	4009	3112,2	2,6	1373,5	32	150
5	Заводська	28,8	4419	2956,5	-5,3	728,3	24,4	168
6	Залозецька	126,2	6570	1508,6	26,9	543,3	34,4	347
7	Озерянська	56,8	2640	1730,5	20,3	439,0	43,7	348
8	Білобожницька	74,2	3817	1394,7	27,0	797,2	63,9	351
9	Коропецька	68,5	4827	832,3	39,7	740,5	40,1	356
10	Золотопотіцька	123,8	10902	791,1	44,7	505,8	40,4	364

На основі даних таблиці робимо висновок, що основними проблемами кадрового забезпечення органів місцевого самоврядування ОТГ є: погіршення демографічної ситуації (у більшості громад населення є досить малим, що частково впливає на рівень кадрової спроможності громади, адже чим менша чисельність громади, тим важче сформувати з нього професійний апарат місцевого управління). Так, Білобожницька ОТГ одна з найменших по населенню в Тернопільській області, що не могло не позначитись на кадровому забезпеченні місцевого самоврядування. З іншого боку, більша чисельність населення дає змогу формувати необхідний апарат для надання більшої кількості публічних послуг громадянам. Зокрема, відділ реєстрації функціонує у Байковецькій сільській раді. Центри надання адміністративних послуг уже працюють у Байковецькій, та Заводській ОТГ, а поліцейські станції – в Байковецькій та Золотопотіцькій ОТГ. У Білобожницькій ОТГ тільки розглядаються

можливості відкриття таких служб.

Не менш важливою проблемою кадрового забезпечення органу місцевого самоврядування Білобожницької ОТГ є зменшення молоді, яка бажає залишитись у громаді і, відповідно, працювати в ній, а також низька якість кадрового складу. Такі проблеми є практично у всіх сільських ОТГ, у яких фахова підготовка кадрового складу недостатня, а низька управлінська спроможність не дозволяє розробляти та реалізовувати значущі для громади проекти та отримувати зиск від реформи децентралізації влади.

Ще однією причиною кадрової невідповідності та відтоку професіоналів з новоутворених ОТГ, зокрема і з Білобожницької ОТГ, є досить низький рівень матеріального та фінансового забезпечення посадових осіб та спеціалістів на місцевому рівні. На утримання апарату управління Білобожницької ОТГ йде 63,9% видатків з власних ресурсів, що вказує не на високий рівень фінансової забезпеченості кадрів органу місцевого самоврядування ОТГ, а на низьку фінансову забезпеченість власними коштами громади.

Отже, основними проблемами кадрового забезпечення Білобожницької ОТГ є: погіршення демографічної ситуації; низький професійний рівень кадрового складу; незадовільне матеріальне та фінансове забезпечення посадових осіб.

Список використаних джерел

1. Про затвердження переліку спроможних об'єднаних територіальних громад, у яких відбулися перші вибори депутатів сільської, селищної, міської ради та відповідного сільського, селищного, міського голови у 2016 році : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 24 травня 2017 р. № 348-р [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/ru/348-2017-p>

2. Про визнання спроможними об'єднаних територіальних громад : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 11 жовтня 2017 р. № 722-р [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/250344493>

3. Оцінка фінансової спроможності 366 об'єднаних територіальних громад за 2017 р. [Електронний ресурс]. – лютий 2018 р. – Режим доступу : http://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/177/Буклет_-_Рейтинг_фін._спром_366_ОТГ_за_2017.pdf